

Grigore Antipa – inițiatorul științelor mării în România

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină
“Grigore Antipa”

Studii:

- 1874 – 1878: Școala lui Ion Mărgineanu (cursuri primare)
- 1878 – 1885: Institutul Academic din Iași (cursuri gimnaziale și liceale)
- 1885: Facultatea de Științe și Medicină, Universitatea din Iași – Secția de Științe Naturale
- 1885 – 1888: Universitatea din Jena
- 9 martie 1891: devine doctor în biologie. Îndrumătorul său, prof.dr. Ernst Haeckel îi oferă mențiunea „Summa cum laudae” (mențiune oferită doar de trei ori în cariera sa).

Stagii de cercetare:

- 1888: Stațiunea Zoologică din Villefranche-sur-Mer
- 1892: Stațiunea Zoologică din Napoli

07.10.1897 – 09.03.1944

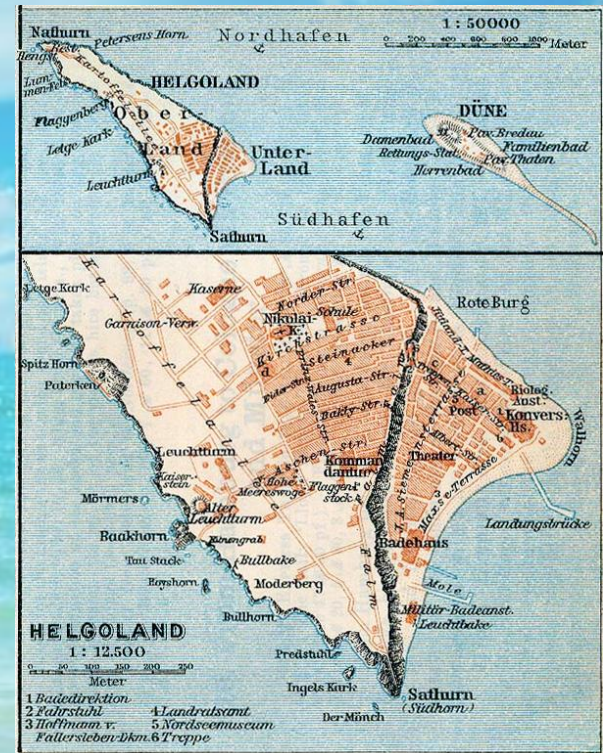
28 noiembrie 2017, Muzeul National de istorie Naturala "Grigore Antipa" - Simpozionul "150 de ani de la Nasterea lui Grigore Antipa"

PARTICIPĂRI ÎN EXPEDIȚII DE CERCETARE:

- 1890: Insula Helgoland: cea mai mare îndepărtată insulă germană din Marea Nordului de continent.

1919

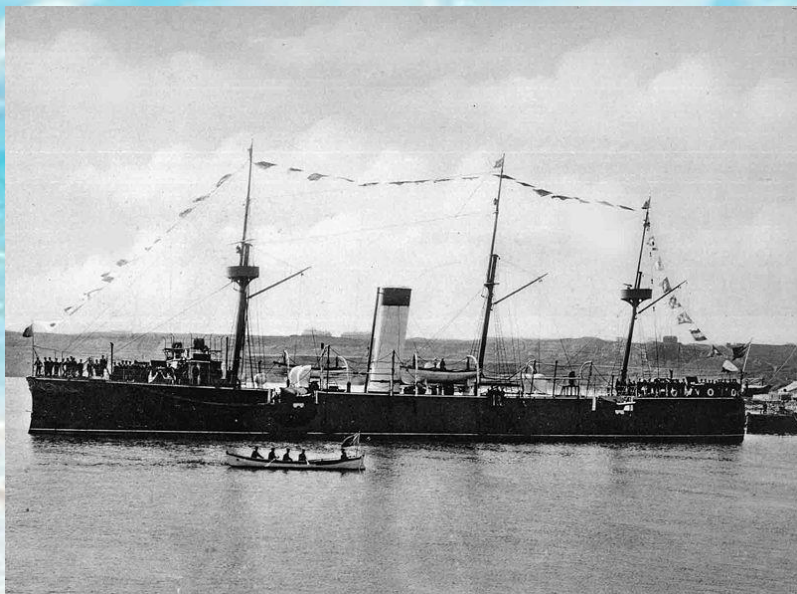

1910 map of Heligoland

28 noiembrie 2017, Muzeul National de istorie Naturala "Grigore Antipa" - Simpozionul "150 de ani de la Nasterea lui Grigore Antipa"

PARTICIPĂRI ÎN EXPEDIȚII DE CERCETARE:

- 1893: primul studiu oceanografic românesc, în Marea Neagră, realizat într-o expediție de 9 luni la bordul crucișătorului Elisabeta Marea Neagră

Crucișătorul Elisabeta - nava amiral a Flotei Militare Române între anii 1888 – 1918
(sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Cruci%C8%99%C4%83torul_Elisabeta)

PARTICIPĂRI ÎN EXPEDIȚII DE CERCETARE:

- repetată în 1894 și 1895, de o importanță regională deosebită (M.C. Băcescu, 1954; A. Marinescu, 1994), pe bricul „Mircea” și pe canoniera „Grivița”.

<https://www.cugetliber.ro/stiri-constanta-focus-bricul-mircea-atunci-si-acum-238407>

<http://www.telegrafonline.ro/ziua-internationala-a-navigatorului-navigatorii-conteaza>

PARTICIPĂRI ÎN EXPEDIȚII DE CERCETARE:

- 1912: Pescăriile din Nordul Europei (Danemarca, Suedia, Norvegia și Finlanda): Părintele oceanografiei românești văzuse cum se face pescuitul în țările Nordului, renumite pentru această îndeletnicire care asigura populației necesarul de hrană sănătoasă și oferea susținere economică

Sursa:

<https://www.google.ro/search?q=historical+photos+fisheries+denmark,+norway,+sweden&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjh7cLkpsrXAhVLIxoKHV59Af4QAUICigB&biw=1355&bih=611#imgsrc=hgkzmMI2uIDFZM>

28 noiembrie 2017, Muzeul National de istorie
Naturala "Grigore Antipa" - Simpozionul "150
de ani de la Nasterea lui Grigore Antipa"

CREAREA (1919) ȘI ULTERIOR, DEZVOLTAREA ȘI CREȘTEREA PRESTIGIULUI COMISIEI INTERNAȚIONALE PENTRU EXPLORAREA ȘTIINȚIFICĂ A MĂRII MEDITERANE (CIESM)

Grație harului excepțional al lui G. Antipa, membru al Institutului Oceanografic din Paris, și a invitației sale de către Prințul Albert I de Monaco, alături de alți oameni de știință iluștri din celelalte state cofondatoare (Austria, Franța, Italia, Marea Britanie, Monaco, Rusia, Spania), România a contribuit la crearea (1919) și ulterior la dezvoltarea și creșterea prestigiului **Comisiei Internaționale pentru Explorarea Științifică a Mării Mediterane (CIESM)**, cel mai vechi, longeviv și prestigios organism european dedicat cercetărilor oceanografice

Astfel, datorită lui, CIESM și-a extins domeniul de interes și cercetările prin adăugarea bazinului pontic, G. Antipa fiind desemnat oficial raportor pentru Marea Neagră (1927) și, mai târziu, pentru întreaga Mare Mediterană de est: Marea Neagră, Marea Marmara și Marea Egee. România a devenit stat membru al CIESM, prin E. Racoviță (1925) și a fost reprezentată în mod strălucit imediat după, la recomandarea sa generoasă și afectuoasă, de G. Antipa ca al doilea delegat național până în 1944.

Madrid, noiembrie 1919, Sesiune condusă de Prințul Albert I of Monaco
(sursa - <http://www.ciesm.org/about/history/index.htm>)

Comisia Internațională pentru Explorarea Științifică a Mării Mediterane (CIESM)

27 septembrie 2001:

Printul Albert of Monaco, ales Presedinte al CIESM
alaturi de Printul Rainier III si Professor Frederic

Briand.

(sursa -

<http://www.ciesm.org/about/history/index.htm>)

Delegati nationali ai Romaniei

De-a lungul timpului, dupa E. Racovita
si G. Antipa, Romania a fost
reprezentata la CIESM prin vice-
presedintii/delegatii nationali:

- T. Savulescu (1959)
- T. Busnita (1961)
- V. Chiriac / M.C. Bacescu supleant (1966)
- M.C. Bacescu (1967-1993),
- A.S. Bologa (1994-2011)
- T.Zaharia (2011-prezent)

- Fondarea Institutului de bio-oceanografie, de la Constanța, în 1932, transformat după 1945 în Stațiunea de Cercetări Piscicole „Dr. Grigore Antipa”

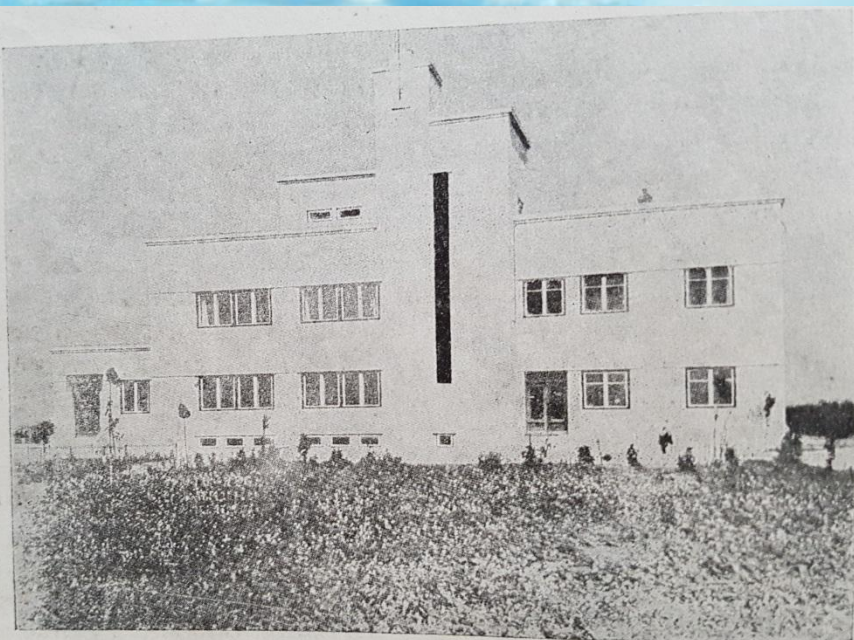

Fig. 57 a. — Institutul Biooceanografic dela Constanța

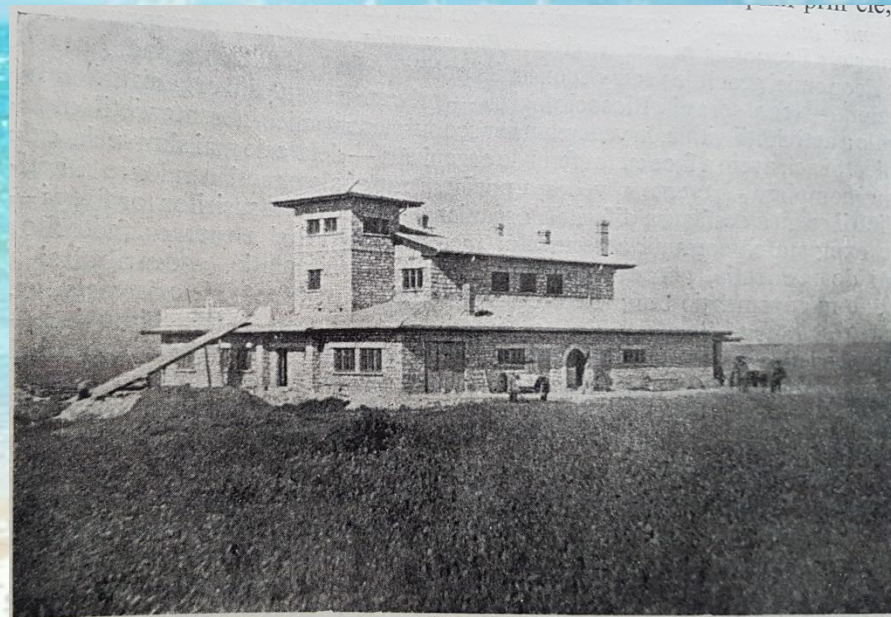

Fig. 57 b. — Stațiunea dela Capul Caliacra (anexa Institutului Biooceanografic dela Constanța) pentru studiul migrațiunilor peștelui în Marea Neagră.

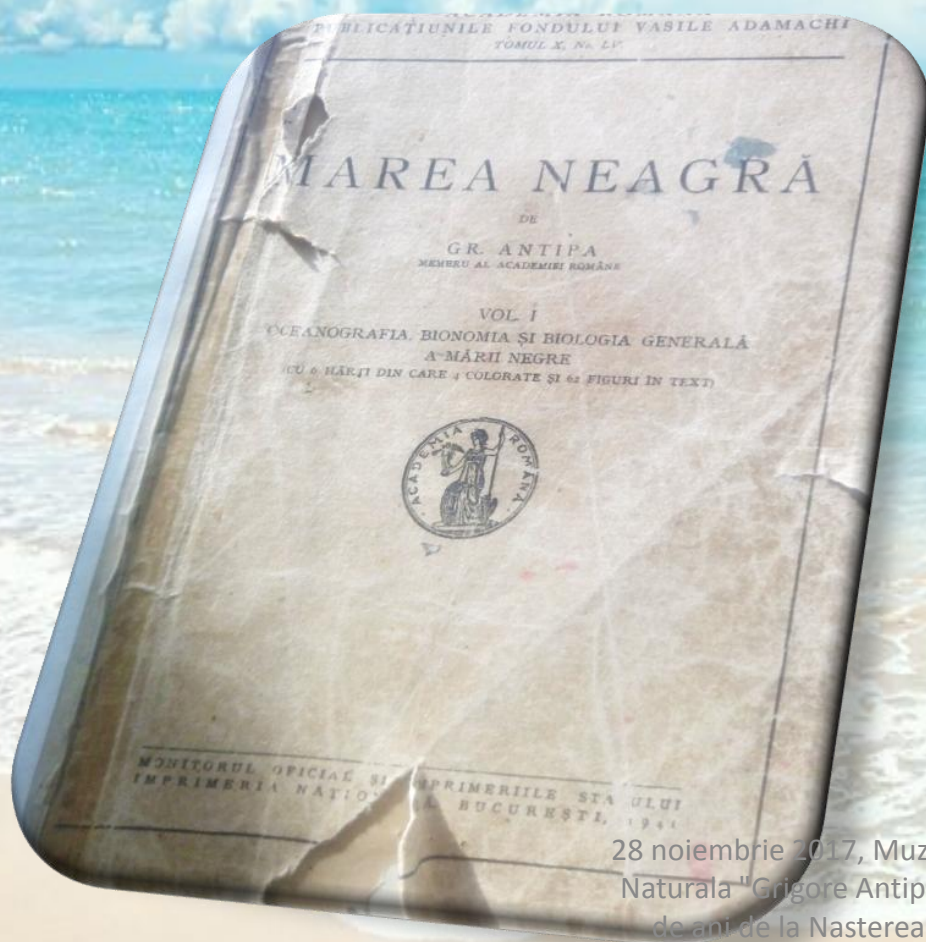
OPERA STIINTIFICA

Din cele peste 150 de lucrari semnate de Grigore Antipa, 25 sunt dedicate Marii Negre sau au legătură cu acest subiect:

1. Despre necesitatea introducerii unei pisciculturi sistematice in apele Romaniei (1892)
2. Lacul Razim. Starea actuala a pescariilor din elestee si mijloacele de îndreptare (1894)
3. Studii asupra pescariilor din Romania (1895)
4. Proiect de lege a pescuitului (1896)
5. Die Fischerei-Verhältnisse Rumaniens (1899)
6. Punerea în valoare a terenurilor de inundatie a Dunarii (1907)
7. Fauna ihtiologica a Romaniei (1909)
8. Regiunea inundabila a Dunarii. Starea ei actuala si mijloace de a o pune în valoare (1910)
9. Cercetari hidrobiologice în România si importanta lor stiintifica si economica (1912)
10. Dunarea si problemele ei stiintifice, economice si politic (1921)
11. Pescariile si regiunea inundabila a Dunarii in cadrul economiei nationale si mondiale (1932)
12. Iconographie des Sturions et Clupeides de la Mer Noire (1934)
13. Marea Neagra. Vol. I, Oceanografia, bionomia si biologia generala (1941)

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

Publicarea monografiei „**Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre**”, Acad. Română, Publ.Fond. „V. Adamachi”, 10, 55, București, 1941, 314 pp, în care explică mecanismele bioproductivității în sectorul său nord-vestic – reeditată prin grija profesionistă și de ținută a Editurii TipoMoldova din Iași, în 2010, spre beneficiul generației actuale de cercetători și iubitori ai Mării Negre.

“Pentru Marea Neagră trebuie să alegem acum calea cea dreaptă, și anume: să pornim mai întâi dela mediul fizic, cu însușirile sale de Habitat, cu legile bionomice pe care le dictează și cu posibilitățile de viață ce le oferă el organismelor, cât și cu întreaga biologie generală care caracterizează această mare, spre a putea apoi examina peștii și modul cum se desfășoară viața lor în acest cadru general, care o determină ”

28 noiembrie 2017, Muzeul Național de istorie Naturală "Grigore Antipa" - Simpozionul "150 de ani de la Nasterea lui Grigore Antipa"

PROMOTOR AL CERCETĂRILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

		GR. ANTIPA	Pag
			229
			229
			230
			231
			231
			231
			232
			234
VII. DISTRIBUȚIA FAUNEI DUPĂ FACIESURI ȘI BIOTOPURI			244
Subcap. A) Biologia fundurilor de piatră (« Psefite »)			248
B) Biologia fundurilor de nisip (« Psamite »)			249
I. Felul și natura nisipurilor Mării Negre			250
1. Nisipurile de origine fluvială			250
2. Nisipurile de origine marină			251
3. Nisipurile de origine biotică (de scoici)			251
4. Cordonale litorale și plaje			251
5. Constituția fizică			252
6. Diferite amestecuri de nisip			252
7. Nisipurile de diferite consistențe			252
8. Poziția batimetrică a bancurilor de nisip			253
9. Întinderea bancurilor de nisip spre adâncime			253
II. Distribuția populației pe fundurile de nisip			256
1. Nisipurile de pe mal, Plajele și dunele			259
2. Diferite alte tipuri de nisip			
3. Biotopuri biotice pe nisip			262
III. Condițiile generale biologice și disponibilitățile de hrană ale fundurilor de nisip curat și caracterelor ecologice ale populației lor			262
A) Disponibilitățile de hrană			263
B) Condițiile generale bionomice și biologice ale diferitelor biotopuri din fundurile de nisip			263
1. Pătura cu Microfite dela suprafață			264
2. Pătura de detritus dela suprafață			
3. Fauna specială a păturii de nisip dela suprafață și condițiile bionomice ce o caracterizează			264
4. Fauna specială și condițiile bionomice ale gurilor interstițiale dintre boabele de nisip dela suprafață			265
5. Modul de adaptare a organismelor la cerințele mediului de traiu din spațiile interstițiale ale păturii de nisip			266
6. Stratul de nisip de sub păturile dela suprafață și fauna, sa cu tipurile biologice care o caracterizează			268
Subcap. C) Fundurile de nămol și de măr (« Pelite »)			270
I. Felul, natura și importanța biologică a diferitelor sedimente și clasificarea lor			277
II. Condițiile generale biologice și caracterelor ecologice ale populației fundurilor de măr și de nămol			278
1. Deosebirile fundurilor de măr de fundurile de nisip			279
2. Izvoarele de hrană ale mărului ca spațiu vital			283
3. Fauna mărului cu caracterelor ei morfologice și ecologice			284
a) Pe suprafața mărului			284
b) În interiorul mărului			285
Animale tubicole			285
Animale care zac în măr			287
c) Rolul diatomeelor bentale în bioeconomia generală a fundului mării			288
d) Diferite variații de măruri și biotopurile ce le formează ele			
e) Subzonele mărului			
Cap. VIII. STRUCTURA BIOSOCIALĂ ȘI BIOECONOMICĂ A POPULAȚIEI MĂRII NEGRE ȘI ORGANIZAREA VIETEI EI COLECTIVE			290
Subcap. A) Facies, Biotop și Bioceoză			292
B) Bioceozele, rostul lor în organizarea mecanismului activității vitale colective din apele Mării Negre și structura populației ei			308
C) Activitatea vitală generală a întregului Halobios al Mării Negre. Telurile și metodele ei			312
Câteva concluzii			

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

Fig. 50. — Fund de peatră cu bucăți de stânci neacoperite de apa mării dar împrășcate de valuri, cu o faună specială amfibie

<https://imagesoundexpert.blogspot.ro/2013/02/faleza-cazino-constant-valuri.html>

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

Fig. 25. — Crabi (*Pachygrapsus marmcratus*), morți din cauza înghețului Mării, aruncați pe plaja dela Mamaia. (Clișeu dr. Z. Popovici).

Foto INCDM, Vama Veche, 2017

28 noiembrie 2017, Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa" - Secțiunea de Ictiologie
de ani de la Nasterea lui Grigore Antipa"

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

Fig. 27. — Un Morun de 540 kg. prins la 8 Iunie 1929 în fața Gurilor Dunării (care venea direct din adâncimele regiunii sublitorale)

Foto INCDM, 2012

28 noiembrie 2017, Muzeul Național de istorie
Naturală "Grigore Antipa" - Simpozionul "150
de ani de la Nașterea lui Grigore Antipa"

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

Fig. 14. — Gardul de pescuit chefalilor dela «Gura Portiței».

<https://www.youtube.com/watch?v=FxSQSKeBqpk>

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

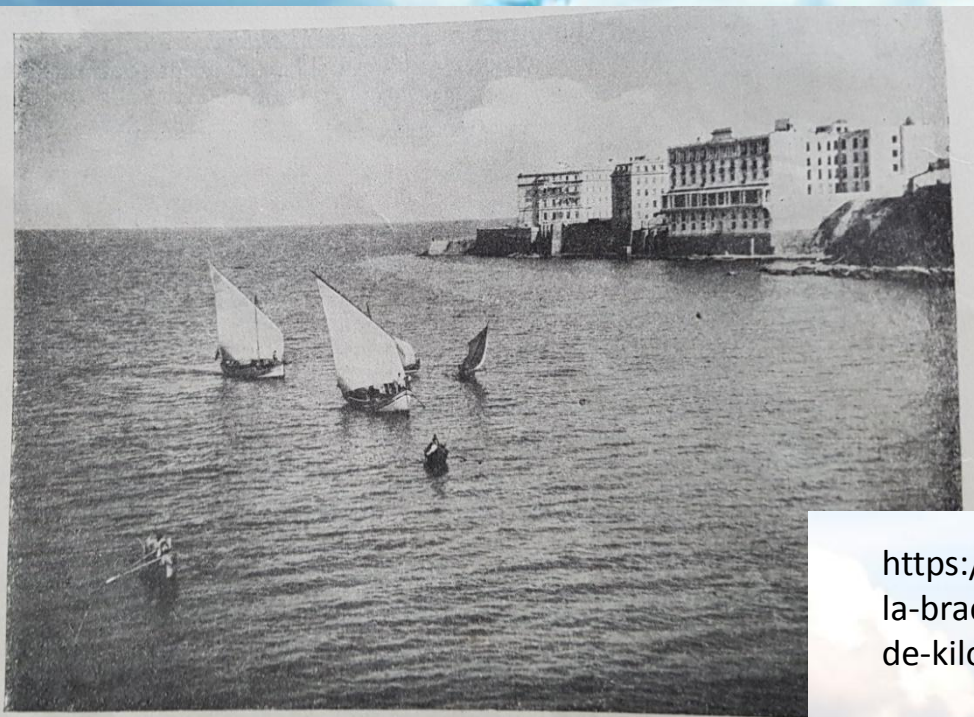

Fig. 60. — Pescarii turci, de Calcani, pleacă din Constanța la pescuit în largul mării cu

<https://www.news.ro/eveniment/pescador-din-turcia-prins-la-braconaj-in-marea-neagra-la-bord-s-au-gasit-pesto-230-de-kilograme-de-calcari-1922403323002016051215485194>

28 noiembrie 2
Naturala "Grig
de ani de la

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

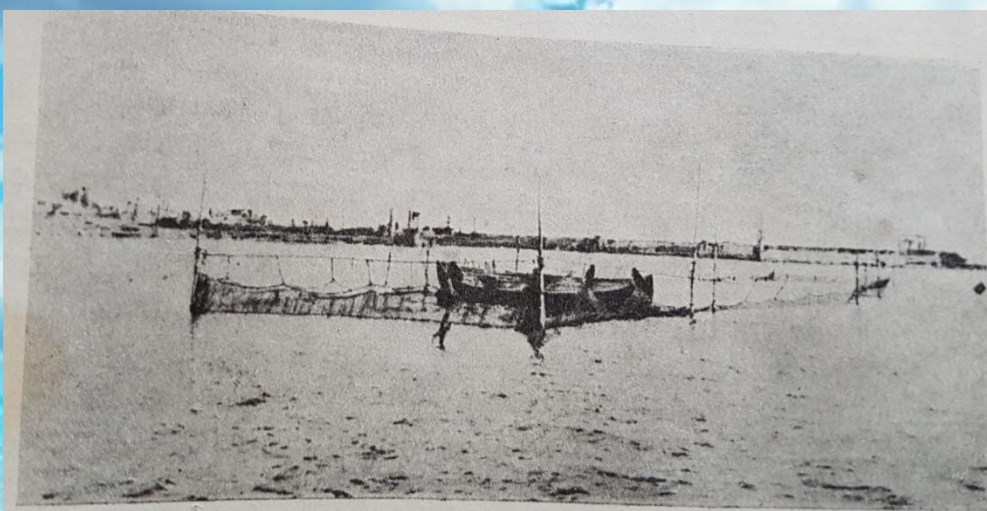

Fig. 58. — Talianul Institutului Bioceanografic pentru urmărirea zilnică a trecerii peștilor migratori

Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa

Muzeul
Antipa"
rea lui

<https://plase.net/produse/plase-de-pescuit/taliene/>

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

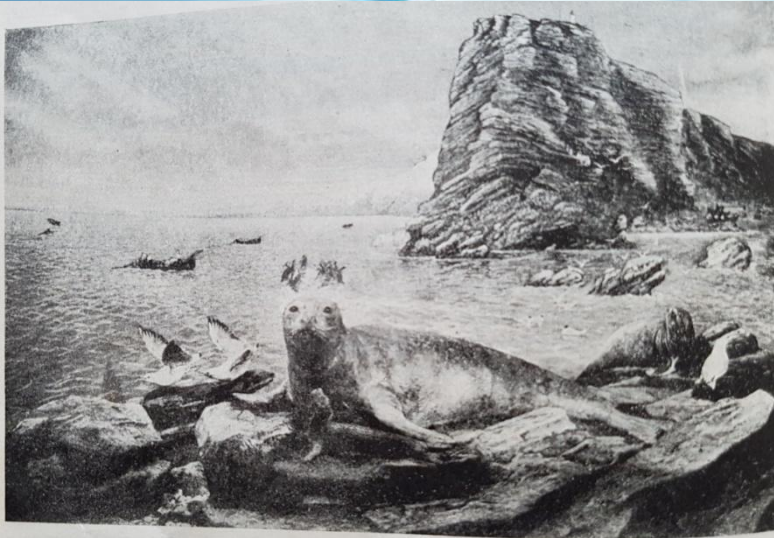

Fig. 43. — Grotele dela Capul Caliacra cu Focle *Monachus albiventer* și cu un pui de focă.
Fotografie după o dioramă din Muzeul de Istorie naturală « Grigore Antipa ».

Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa

<http://www.animalspot.net/mediterranean-monk-seal.html>

zeul Național de istorie
oa" - Simpozionul "150
a lui Grigore Antipa"

PROMOTOR AL CERCETĂRIILOR ASUPRA FIZICII MĂRII, ZOOPLANCTONULUI, IHTIOFAUNEI ȘI PESCUITULUI

„Marea Neagră. Vol. I Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre”

Fig. 42. — Vânători de Delfini în Marea Neagră

Delphinus delphis ssp. ponticus

Phocoena phocoena ssp. relicta

Tursiops truncatus ssp. ponticus

17, Muzeul Național de istorie
re Antipa" - Simpozionul "150
lăstarea lui Grigore Antipa"

Sursa: ONG Mare Nostrum

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE

"Știința este aceea care trebuie să arate, mai întâi, unde și cum se pot găsi adevăratele bogății ale Mării. Aceasta, pentru ca pescăria să-și poată lua astfel desvoltarea cuvenită și ca pescarii să știe unde și cum pot să-și întrebuițeze munca lor cu folos, spre a putea fi ademeniți, printr-o remunerație mai bună a muncii lor, să adopte această meserie, frumoasă dar plină de privațiuni și pericole. Știința, însă, mai dă unui popor și conștiința drepturilor sale și deci prestigiul necesar pentru a-și putea afirma și apăra, cu mai multă tărie și competență, ființa sa și rostul său și de a ști să respingă cum se cuvine încercările de încălcarea drepturilor sale și de umilire în conferințele de colaborare internațională.. Numai omul de știință adevărată reușește ...să fie ascultat și să se impună în lumea internațională... căci el se bazează pe o forță mai mare decât a oricărei armate: pe dreptate și adevăr."

Vă mulțumim pentru atenție!

CONTACT:

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină

INCDM „Grigore Antipa” Constanța

România, RO-900581 Constanța CT-03, b-dul Mamaia nr. 300

e-mail: office@alpha.rmri.ro

web: <http://www.rmri.ro/>

